

Het College van Burgemeester en Wethouders
van de Gemeente Wijdmeren
T.a.v. mevrouw drs. B.R. van Henten-Meijer
Rading 1
1231 KB LOOSDRECHT

Ankeveen, 6 december 2016

**Onderwerp: Advies over het concept beleidsplan Bescherming en Opvang 2017-2020
Versie 24 oktober 2016**

Geacht College,

De Adviesraad Sociaal Domein heeft kennis genomen van de concept beleidsplan Bescherming en Opvang 2017-2020. Dit beleidsplan is in regionaal verband tot stand gekomen. De Adviesraad heeft deelgenomen aan de bijeenkomsten van de regionale klankbordgroep die voor dit onderwerp is samengesteld.

Naar aanleiding van het ontvangen verzoek om over het concept beleidsplan advies uit te brengen, informeren wij u als volgt.

Tot stand komen van het beleidsplan

De Adviesraad heeft grote waardering voor de zorgvuldigheid waarmee dit beleidsplan tot stand is gekomen; met inbreng van alle relevante partijen.

De Adviesraad onderschrijft het uitgangspunt om de problematiek regionaal aan te pakken en juicht de krachtenbundeling van de gemeenten in de regio toe.

Ambitieniveau

Zoals ook al uit het voorwoord van wethouder Van der Want blijkt, heeft het beleidsplan een hoog ambitieniveau.

Er zijn veel partijen bij betrokken, die een eigen (financiële) verantwoordelijkheid hebben. In het voorwoord schrijft de wethouder dat hij op alle niveaus en bij alle partijen de bereidheid heeft gezien om het eigen belang te overstijgen en te kijken naar wat de kwetsbare inwoners echt nodig hebben.

Dit roept de vraag op of deze bereidheid ook ergens is geformaliseerd en geconcretiseerd, bijvoorbeeld in de vorm van een convenant. Dit om te borgen dat de bereidheid die aan de "tekentafel" is getoond ook in de praktijk zal blijken en dat partijen ook aan hun bereidheid kunnen worden gehouden. Voor zover dit niet het geval is, adviseren wij om een dergelijk convenant alsnog op te stellen.

Een aanwijzing voor de noodzaak van goede afspraken is de opmerking op pagina 8 van het beleidsplan dat de beoogde beddenreductie in de G.G.Z. van 33% in 2020 anno 2016 al lijkt te zijn

gehaald. Dit heeft geleid tot een verdubbeling van de inzet van het ACT-team in 2016 ten opzichte van 2015. Kennelijk is één betrokken partij voortvarender te werk gegaan dan andere betrokken partijen hebben voorzien. De bedden zijn kennelijk voortvarend afgebouwd, terwijl de ambulante hulp nog onvoldoende was ingericht (zie ook de recente berichtgeving ter zake).

Reflectie

In het hoofdstuk "Ontwikkelingen en trends" wordt de nodige relevante achtergrondinformatie gegeven. Wat wij missen, is een gestructureerde evaluatie van het thans lopende beleidsplan ten aanzien van de knelpunten die zijn geconstateerd en mate waarin deze knelpunten het thans voorliggende beleidsplan hebben beïnvloed en de mate waarin deze knelpunten mogelijk risico's vormen voor de haalbaarheid van het beleidsplan.

Kritische succesvoorwaarden – bedreigingen

Op pagina 27 en 28 worden randvoorwaarden genoemd. Deze zijn (in beperkte mate) van bestuurlijke en van financiële aard.

Wij adviseren om een risicoparagraaf op te nemen in het beleidsplan, waarin de kritische succesfactoren voor het welslagen van het beleidsplan op te nemen en de bedreigingen die het welslagen van het plan in de weg kunnen staan.

Kostenplaatje en financiering

In het beleidsplan zijn tabellen opgenomen met kostenplaatjes en de herkomst van de financiering van de diverse onderdelen van het beleidsplan. Wij begrijpen dat het te ver voert om gedetailleerde kostenberekeningen in het plan op te nemen. Graag willen wij bevestigd hebben, dat de kostenplaatjes zijn gebaseerd op realistische en onderbouwde uitgangspunten en dat niet primair sprake is van het toerekenen van beschikbare middelen aan de diverse onderdelen van het beleidsplan.

Wat opvalt, is dat Samenkracht (10) op nihil is begroot. Wat is daarvan de reden?

Gehanteerde uitgangspunten

Op pagina 7 worden de door de gemeenten gehanteerde uitgangspunten genoemd. In zijn algemeenheid ondersteunen wij deze uitgangspunten, maar met de volgende kanttekeningen:

- Bij uitgangspunt 2 wordt de eigen kracht om tot oplossingen te komen gekoppeld aan de veiligheid bij geweld in de huiselijke kring. Naar onze mening zijn dit twee aparte uitgangspunten. De eigen kracht is ook in andere situaties relevant;
- Bij complexe situaties ligt het niet voor de hand dat inwoners op eigen kracht tot passende oplossingen komen. Zij zullen hierbij, soms intensief, moeten worden geholpen;
- Bij uitgangspunt 3 wordt aangegeven dat overlast voor de omgeving wordt voorkomen, terwijl direct na de opsomming wordt vermeld dat inwoners vaker met de gevolgen van problemen van anderen te maken krijgen. Dit lijkt tegenstrijdig. Wellicht is het beter om aan te geven dat de overlast tot een minimum wordt beperkt.

Meest kwetsbare inwoners

In het beleidsplan wordt op diverse plaatsen het begrip “meest kwetsbare inwoners” genoemd. Zonder te willen streven naar een volstrekt limitatieve begripsomschrijving adviseren wij om een nadere concretisering van dit begrip in het beleidsplan op te nemen. Waar wordt de streep getrokken?

Gemeentelijke regisseur

Op pagina 13 staat dat de aanpak wordt geïmplementeerd door binnen elke gemeentelijke uitvoeringsdienst één regisseur voor de meest kwetsbare inwoners aan te wijzen. Bij kwetsbare personen is veelal sprake van multi-probleem situaties. Het aanwijzen van één regisseur past goed binnen het uitgangspunt dat in dergelijke situaties een integrale aanpak over de sub domeinen heen het best is gediend met een centrale regie.

Niettemin roept de benoeming van één regisseur voor de meest kwetsbare inwoners een aantal vragen op:

- Letterlijk staat er “per gemeentelijke uitvoeringsdienst één regisseur”. Betekent dit dat er per uitvoeringsdienst één regisseur werkzaam is die alle “kwetsbare” inwoners bedient of is de gedachte dat de “kwetsbare” inwoner met één aan hem of haar toegewezen regisseur te maken heeft.
- Specifiek voor de situatie in Wijdmeren is de vraag wat in de positie van de Sociale Wijkteams is. In Wijdmeren is (in goed overleg met de toenmalige samenwerkingspartners Stichtse Vecht en Weesp) weloverwogen gekozen voor Sociale Wijkteams en voor zover ons bekend is, zijn de ervaringen met deze Sociale Wijkteams goed. In Regio Gooi en Vecht is niet gekozen voor Sociale Wijkteams en wordt vooralsnog uitgegaan van drie uitvoeringsdiensten. De ontbinding van de samenwerking in SWW-verband en het herleven van de integrale samenwerking met de Regio Gooi en Vechtstreek mag er ons inziens niet automatisch toe leiden dat de SWT's worden ontbonden en dat de werkzaamheden worden overgebracht naar één van de drie bestaande uitvoeringsdiensten. In het recente gemeentelijke wethouders overleg is dit besproken en is ons bevestigd dat hier ook geen sprake van is. Graag ontvangen wij een toelichting hoe de implementatie van de regiefunctie binnen de SWT's zal plaatsvinden.
- De regisseur vervult een belangrijke rol in de verschillende programma's. Terecht worden hoge eisen gesteld aan het opleidings- en ervaringsniveau. Wij adviseren om het eisenpakket aan te vullen met persoonlijkheidskenmerken. De regisseur moet opereren in een krachtenveld van partijen met hun eigen belangen, waaronder financiële, maar moet primair het belang van de inwoner dienen. Dat vraagt vooral een rechte rug, overtuigingskracht en inventiviteit.
- Tegelijkertijd vragen wij ons af of de benodigde deskundigheid en ervaring niet zodanig breed is, dat deze niet goed in persoon te verenigen is. Wij adviseren om de haalbaarheid van de beoogde functie goed te onderzoeken en te onderbouwen.
- De regisseur vervult een belangrijke rol. Hij of zij is in dienst van de gemeente, die de financiële middelen beschikbaar stelt en hij of zij moet beslissingen kunnen nemen in het kader van het belang van de cliënt. De functie stelt onder meer hoge eisen aan onder meer objectiviteit en onafhankelijkheid. Gezien de belangrijke rol van de regisseur adviseren om

het opereren van de regisseur vast te leggen in een statuut. Elementen van dit statuut zijn: onafhankelijk kunnen optreden, professionaliteit, integriteit, objectiviteit, vakbekwaamheid, zorgvuldigheid en betrouwbaarheid, vertrouwensfunctie bij ongewenste beïnvloeding vanuit de werkgever.

- Op de pagina's 19 en 20 worden de "eerste kans, tweede kans, derde kans" besproken. In de tabel worden per situatie de regievoering en facilitering geduid. Opvallend is dat de gemeentelijke regisseur pas bij de tweede kans als facilitator in beeld komt en pas bij de derde kans als regievoerder. Dit lijkt strijdig met het principe van één regisseur. Het lijkt logischer om de regievoering bij alle kansen bij de gemeentelijke regisseur te laten. Graag zien wij de keuze nader toegelicht, dan wel aangepast.

Intensieve samenwerking in het kader van de brede gemeentelijke verantwoordelijkheid

Op pagina 7 staat: "Gemeenten moeten hierin intensief samenwerken". Daarna volgt een opsomming van partijen waarmee moet worden samengewerkt. Daarin missen wij een professionele partij als de G.G.Z. Wij adviseren om deze partij specifiek te noemen.

Betrokkenheid bij de eigen aanpak (Programma 1 – pagina 13)

Er staat dat het uitgangspunt voor het "casus op maat-overleg" is, dat de inwoner en eventueel een betrokkene uit het sociale net werk aan tafel zitten. Het komt ons voor dat de doelstelling "eventueel" te vrijblijvend is. Wij nemen aan dat niet altijd kan worden afgedwongen dat een betrokkene uit het sociale netwerk aan tafel zit, maar wij adviseren deze doelstelling stelliger te formuleren.

Herstelacademie

Op pagina 13 wordt de oprichting van een herstelacademie in het vooruitzicht gesteld. De doelstelling wordt vermeld en vervolgens ook wat het niet beoogd te zijn. De omschrijving is te vaag om een goed oordeel te kunnen vellen over dit initiatief. Een verdere duiding van de inbreng van professionals is gewenst. Gezien de problematiek is deze inbreng onontbeerlijk. Graag zien wij een nadere toelichting opgenomen in het beleidsplan.

Gezamenlijke beleidscoördinatie (Programma 1 pagina 16)

De beleidsadviseurs krijgen een integrale betrokkenheid bij de beleidsplannen en de implementatie daarvan. Onderdeel van hun betrokkenheid is ook het opstellen van de evaluatie van het voorgestelde beleidsplan en het nieuwe beleidsplan 2020. Welke waarborgen zijn in de cyclus opgenomen om te voorkomen dat de "slager zijn eigen vlees keurt".

Vroegtijdige signalering in de wijk (pagina 17)

Wij missen hier de rol van de Sociale Wijkteams. Weliswaar zijn die alleen in Wijdmeren en Weesp actief, maar wij adviseren om de rol van de Sociale Wijkteams specifiek te benoemen.

Crisis zorg jeugdigen en huiselijk geweld

De crisisdienst voor inwoners onder de 18 jaar wordt met ingang van 1 januari 2017 belegd bij de Regio Gooi en Vechtstreek. Welke maatregelen worden daarbij genomen om de eerder bij inspecties gerapporteerde tekortkomingen te verhelpen.

Specifiek voor Wijdmeren vragen wij aandacht voor de handhaving van de huidige kwaliteit bij de overgang vanuit Utrecht.

Tot slot

De Adviesraad is graag bereid om deze brief nader toe te lichten.

Het concept beleidsplan is breed uitgezet voor inspraak en advies. Mogelijk kan het plan nog ingrijpend wijzigen. Als officieel adviesorgaan van de gemeenten dringen de adviesraden in de regio erop aan om opnieuw advies uit te brengen over het eventueel aangepaste beleidsplan.

Hoogachtend.

w.g. M.J. Vredenduin

C.c.: Regio Gooi en Vechtstreek